

„ȘTIINȚA FINALURILOR" — DECISIVĂ PENTRU REALIZAREA UNOR PERFORMANȚE ÎNALTE

Opinii ale specialiștilor cu responsabilități în pregătirea loturilor reprezentative

Fără cuantumul de neprevăzut pe care-l conțin, intilnirile sportive și-ar pierde mult din farmec, din partea de atracție. Știind toate acestea, dar fiind — firesc — dominați de dorința de a obține victoria, sportivii, antrenorii, și tehnicienii caută fără răgaz mijloacele și metodele de prevedere a... imprevizibilului. Intre semnele de intrebare in curs de elucidare se află și posibilitatea de a stăpini finalurile (firește, este vorba de finalurile intilnirilor dintre partenere de forțe egale). Aceste pagini își propun să dezbată subiecte aparținind acestei problematici. La nivelul echipelor noastre naționale, am intilnit adesea momente in care „tricolorii" au reușit să obțină succesul printr-un ultim efort general, printr-o reală știință a fructificării ultimelor minute ale intilnirilor, dar și episoade cind performanțe de inalt nivel au fost ratate printr-un finiș pripit, lipsit de atuurile care-l detașează pe invingător.

„Masa noastră rotundă" dezbate asemenea cazuri concrete, le oferă tehnicienilor posibilitatea nu numai de a descoperi cauzele care determină eșecurile din finaluri, ci și mijloacele reale, multiple, de insușire a acestei veritabile științe de a domina și a fructifica finișul. Pătrunderea tainelor acestei științe devine cu atit mai necesară cu cit ratarea izbinzii in ultimele minute sau secunde ale competiției inseamnă, de fapt, irosirea unei mari cantități de muncă, subminarea capacităților pentru viitor.

Deschidem aceste pagini — și nu numai ele, in viitor ziarul nostru fiind gata să găzduiască și alte opinii — dezbaterilor temei intr-o serie de sporturi (baschet, handbal, hochei, polo, rugby și volei), la care am invitat tehnicieni cu responsabilități in pregătirea reprezentativelor României.

FRUCTIFICAREA FINIȘULUI SOLICITĂ O COMPLEXĂ PREGĂTIRE TEHNICĂ, TACTICĂ, FIZICĂ ȘI PSIHICĂ

● *Dortmund, decembrie 1979. Reprezentativa masculină de handbal a României susține primul meci in cadrul „Super Cupei" campionilor mondiali și olimpici in compania actualei campioane a lumii, selecționata R. F. Germania. Handbaliștii noștri ciștigă cu 16—15, golul victoriei fiind marcat in ultimele secunde de joc. Iată cum relatează faza realizatorul acestui punct decisiv,* IOSIF BOROȘ :

„Echipa noastră se găsea in inferioritate numerică, Radu Voina fiind eliminat. Mai erau 20 de secunde de joc și i-am făcut semn lui Drăgăniță că-l voi pasa mingea pe sus, așa incit s-o prindă din plutire. In stinga și in dreapta mea se aflau doi interi care produseseră teamă : Ștefan Birtalan și Mihai Mironiuc. Am făcut un tur de pase și am simulat pasul la Drăgăniță. Apărarea adversă s-a dus spre extremă, centrul rămînind liber. Intr-o fracțiune de secundă m-am decis, am șutat și am inscris. Am privit cronometrul sălii : mai erau doar șapte secunde de joc... Atunci m-am gindit că aș fi putut să ratez. Situația fusese insă prea bună și simțisem obligația morală de a-mi asuma responsabilitatea".

Am pus această fază in discuția antrenorilor lotului, IOAN KUNST, GHERMĂNESCU, NICOLAE NEDEF *și* LASCĂR PANĂ. *Nu era vorba de o intimplare, ci de o anume forță de a domina finalurile. Vă amintiți, desigur, că titlul mondial de la Paris a fost cucerit de handbaliștii noștri printr-un gol inscris in prelungiri, că victoria de la Berlin — tot la „mondiale" — a fost obținută după ce la pauză fusesem conduși, după cum sigur vă amintiți și alte exemple care se constituie in argumente pentru această teză.*

Cei trei antrenori, obișnuiți să răspundă „in corpore", parcă tocmai pentru a ne dovedi și in acest fel identitatea de păreri, ne-au spus :

In handbalul masculin există acum un grup de 7—8 echipe de aceeași valoare, formații care domină activitatea oficială, obținind — pe rind — locurile pe podium de la marile competiții. Așa stind lucrurile, pentru a depăși un adversar de valoare egală trebuie să dispui de o seamă de calități, dobindite prin muncă.

1. O excelentă pregătire psihologică care să-ți asigure stăpinirea de sine, luciditate, disciplină tactică de joc, creativitate, inventivitate, personalitate, decizie și responsabilitate. (In această privință, jucătorul in cauză, Iosif Boroș, este nu numai un bun tehnician, dar și un jucător cu putere de decizie rapidă, și cu un dezvoltat simț al responsabilității. El a ciștigat, și la echipa de club, meciuri in situații asemănătoare, primul exemplu care ne vine in minte fiind cel din intilnirea cu Dinamo București).

2. Alături de pregătirea psihică, care incumbă și cunoștințele teoretice, o mare importanță o are rezistența fizică specifică, ca suport al efortului limită pentru finalul meciurilor.

3. Stăpinirea unor combinații tactice precise de finalizare, executate cu virtuozitate tehnică, in viteză și cu impetuozitate pentru obținerea golului sau a unei aruncări de la 7 m.

Toate acestea sint calități care se obțin prin antrenament și care, firesc, sint continuu perfectibile. Găsiți in ele și explicația victoriei de la Dortmund, ca și a altor succese obținute in condiții asemănătoare. Acești factori îi veți afla in planurile noastre de pregătire pentru Jocurile Olimpice de la Moscova.

● *In antiteză cu meciul de la Dortmund, se află intilnirea echipei noastre feminine cu reprezentativa Cehoslovaciei, partidă care a avut loc anul acesta in martie, la Cheb, și care constituia derbyul tradiționalului turneu, invingătoarea urmind să ocupe locul I in competiție (echipa gazdă deținea și șansa unui egal, avind un golaveraj mai bun decit cel al formației României). Deși au condus cu 14—11 și au avut 16—15 pină in ultimele trei secunde de joc, fetele noastre au incheiat acest meci decisiv la egalitate, 16—16, clasindu-se pe locul II. Cum explicați acest eșec (pentru că remiza insemna, in această situație, un eșec) tovarășe* POMPILIU SIMION ? *Dv., in calitate de antrenor federal, ați urmărit acest meci la fața locului.*

Curaj, decizie, viteză de acțiune — iată citeva dintre calitățile care-l impun pe Iosif Boroș in finalurile de mare tensiune ale partidelor.

A fost vorba de o greșeală de ordin tactic. Pină atunci jocul nostru fusese rapid, penetrant, orientat in permanență spre poartă, lucid in alegerea momentului finalizării acțiunii. Deși antrenorii Eugen Bartha și Remus Drăgănescu le-au cerut jucătoarelor să mențină același ritm, să facă totul pentru a inscrie și a da astfel certitudinea victoriei, fetele — din proprie inițiativă — au stopat, incercind prin oprirea jocului, prin ținerea mingii să mențină rezultatul. Trecerea de la un ritm la altul a produs degringoladă, a facilitat apariția greșelilor. Așa se face că gazdele au reușit să refacă handicapul și, in ultimele secunde, să-și asigure un rezultat de egalitate care, de fapt, insemna victoria in turneu.

De acord cu antrenorul federal Pompiliu Simion. Credem insă că ar trebui adăugată și lipsa de experiență a jucătoarelor pentru finaluri incandescente, observație care duce la concluzia că este obligatoriu ca antrenorii să le pregătească in această direcție, să găsească metodele și căile de a le insufla tărie in momentele grele, dar și resurse tehnico-tactice pentru a duce această aspră bătălie.

RELAXAREA PREMATURĂ DUCE LA DEGRINGOLADĂ TACTICĂ...

● *Echipa reprezentativă de hochei a țării noastre s-a comportat onorabil la Jocurile Olimpice de iarnă de la Lake Placid. Ea a ocupat locurile 7—8, realizind o surpriză de proporții : 6—4 cu R. F. Germania. Totuși, in ultimul meci, cel cu Norvegia, deși a condus pină spre sfirșit cu 3—1, echipa noastră n-a reușit decit un 3—3 care, și el, este o surpriză, dar de altă natură...*

ȘTEFAN IONESCU, antrenorul echipei de hochei a României, determină astfel cauzele : **După opinia mea este vorba de o combinație intre o prematură relaxare psihică și unele greșeli de orientare tactică. Relaxarea a venit după victoria obținută in prima evoluție la J.O., cea cu R. F. Germania, care a făcut să crească cota de popularitate a jucătorilor noștri, ca și din faptul că Norvegia era o formație pe care puteam și trebuia s-o invingem, mai ales că reușisem — nu prea greu — să conducem cu 3—1. Pe acest fond a venit eliminarea lui Nistor și, apoi, degringolada tactică. O altă cauză care a subminat concentrarea din final a fost aceea că și in caz de victorie și la meci egal, locul final in ierarhia J.O. era același.**

Firește, antrenorul Ștefan Ionescu a depistat bine cauzele. Important este și cum va acționa asupra lor. Pentru că, in aceeași intrecere de anvergură, hocheiștii români au dovedit că au potențialul necesar răsturnării unui rezultat : de la 2—4 in partida cu R. F. Germania au ajuns la 6—4. Există, deci, premisele, impunindu-se o atentă și continuă activitate de perfecționare, de insuflare a ambiției pentru realizarea victoriei. Invățind, insușindu-și bine mijloacele și metodele, hocheiștii noștri vor putea izbindi atunci cind vor avea nevoie.

DE VINĂ N-AU FOST... GHINIOANELE. ADEVĂRUL TREBUIE CĂUTAT ÎN PREGĂTIRE !

● *Este drept, echipa reprezentativă de polo a avut, in ultimii ani, citeva finișuri de mare spectaculozitate și, firește, cu efecte din cele mai pozitive pentru imbogățirea palmaresului ei. Din păcate, multe din tentativele de prestigioasă afirmare in arena olimpică, mondială și europeană au eșuat — ca și la alte jocuri sportive — tocmai in ultimele.... minute sau secunde ! Seria marilor ratări a inceput (pentru a lua un punct de referință) la J.O. de la München și a continuat, aproape neintrerupt, pină la ultima competiție de amploare, Cupa mondială, desfășurată anul trecut la Belgrad și Rijeka.*

PAUL NICULESCU, antrenor principal : **Să nu vorbim numai despre infringeri. Lacune serioase pot fi observate și in partidele ciștigate. Avem, de multe ori, in față adversari de mare reputație (echipa Ungariei), jucăm excelent o bună parte a meciului — cum s-a intimplat in intilnirea directă cu această formație, disputată anul trecut. După 3 reprize conduceam cu 5—2 și puteam face, cum se spune, „scor !" Echipa n-a mai avut insă curaj, i-a lipsit bărbăția și ambiția, a incercat să stopeze doar incercarea partenerului de intrecere de a intoarce scorul in favoarea sa. In final am invins cu 5—4, dar... Sint multe asemenea exemple. In partida cu formația Cubei conduceam cu 6—2 și abia am ciștigat cu 7—6. Alt meci — cu poloiștii americani. Avem avantaj la 3—1 și... pierdem cu 3—4 ! De ce ? Pentru că echipa n-a avut moral de echipă invingătoare, n-a crezut in potențialul ei, n-a avut forță psihică. Sint și alte finaluri — la fel de neprevăzute — de meciuri importante. Tot anul trecut, la Cupa Mondială, echipa României a intilnit-o pe cea a Italiei. Ultima repriză. Poloiștii italieni conduc cu 6—3 și meciul pare pierdut. Surpriză : jucătorii noștri intorc rezultatul și... 8—7, dar, cu cinci secunde inainte de final 8—8 și, din nou, o victorie scăpată printre degete, după un efort colectiv remarcabil stopat, insă, atunci cind nimeni nu se mai aștepta. Mărturisesc că am meditat indelung asupra acestor oscilații de formă sportivă, de mobilizare și concentrare, cu dorința sinceră de a găsi explicații bine fundamentate științific nu scuze pentru rapoarte sau dări de seamă.**

Am discutat mult cu antrenorul Paul Niculescu pe această temă. Pentru că, la urma-urmelor, nu inventarierea unor minusuri, mai vechi sau mai noi, ni se pare la ora actuală lucrul cel mai important ci concluziile, invățămintele desprinse și, mai ales, măsurile adoptate sau cele care se cer a fi luate in continuare. Iată, in sinteză, opiniile interlocutorului nostru :

Este ușor să vorbești de „ghinioane", de arbitraje părtinitoare, chiar dacă ele există uneori. Adevărul trebuie căutat in pregătire. In munca antrenorilor și a sportivilor. Cred că este nevoie de o perfectă pregătire moral-volitivă, dar aceasta se poate face numai pe baza unei pregătiri fizice la parametri superiori, prin exerciții de anduranță — de intensitate și dificultate maxime — in care sportivul să fie convins că trebuie să se invingă pe el insuși. Numai așa el își va ridica potențialul psihic, devenind conștient pe deplin de ceea ce trebuie și ceea ce poate să facă. Nu pregătirea fizică a lipsit ci tocmai această anduranță de care aminteam. Nu țin in mod special la acest termen ci la conținutul pe care-l cuprinde și-l exprimă. Aceasta pentru că de prea multă vreme, din atitea și atitea motive, n-am mai știut să cerem sportivilor să dea totul dacă doresc să se afirme plenar in marea performanță, astăzi tot mai greu accesibilă celor care se mulțumesc cu puțin. Nu incerc, prin aceste ultime referiri, un transfer de răspundere. In tot ce nu s-a realizat se oglindesc și slăbiciunile noastre, ale antrenorilor, care ne-am ocupat sau ne ocupăm in prezent de pregătirea poloiștilor fruntași. Știm acest lucru și tocmai de aceea, impreună cu alți specialiști ai federației am trecut la măsuri care să ducă la valorificarea superioară a talentului sportivilor noștri.

Ne-au bucurat, indeosebi, aceste cuvinte exprimind un optimism care prea adesea a lipsit sau a fost... fără acoperire in polo-ul nostru. La Jocurile Olimpice de la Montreal, in ultimele reprize ale meciurilor România — Iugoslavia (4—4) și România — Olanda (4—4) am ratat victoria atunci cind nu mai era decit un singur minut de joc. O victorie ar fi insemnat o medalie olimpică ! Ce-ar fi dacă...

CÎND TE CONSIDERI DINAINTE ÎNVINGĂTOR

● *Mai ales după fructuosul turneu din Țara Galilor, meciul de rugby Franța — România (decembrie '79, la Montauban) a devenit un veritabil „cap de afiș". Aproape două treimi din meci, selecționata noastră a fost fie la cirmă (9—0 pină in min. 39, 9—3 pină in min. 43), fie alături de prestigioasa sa parteneră (9—9 pină in min. 54). Ultima parte a marcat insă o nebănuită cădere a echipei noastre, tabela de marcaj arătind, după fluierul final, 30—12 in favoarea reprezentanților „cocoșului galic". Ce s-a intimplat in cele douăzeci și ceva de minute ?*

Fostul sportiv de inaltă performanță, actualul antrenor VALERIU IRIMESCU are și acum săpate pe frunte cutele amărăciunii de atunci. El stă citeva clipe pe ginduri, apoi ne spune:

Turneul din Țara Galilor le-a creat băieților noștri o imagine deformată a valorii lor. Și-au supraestimat forțele, considerindu-se in forul lor interior invingători siguri. Această exagerată autoincredere le-a zdruncinat suportul psihic. La prima lovitură nu și-au mai putut reveni. A urmat, implacabilă, căderea. Ca să ciștigi intr-un final de meci, după ce ai mers „cap la cap" cu adversarul, trebuie să ai resurse psihice mai mari decit el...

Astfel stau lucrurile și tenacele tehnician a și stabilit un lung plan de bătaie pentru a eradica această gravă carență de pregătire psihologică a „tricolorilor". Fără discuție, nu poate fi pusă vina pe lumea rugbyului nostru care își adulează reprezentanții, acoperindu-i cu laude după o ispravă veritabilă. Nici presa nu poate fi oprită să elogieze comportarea excelentă intr-un anume meci și — mai ales — intr-un lung și greu turneu cum a fost cel din Țara Galilor. Jucătorii trebuie invățați să primească aceste aprecieri ca răsplată pentru un anume moment, să găsească in ele un puternic stimulent pentru o pregătire și mai sirguincioasă, pentru și mai multă abnegație in evoluții. Și asta se invață, și nu cu timpul, ci la timpul potrivit.

Cu un plus de atenție și de voință, rugbyștii noștri ar fi putut să evite asemenea faze și in ultimul meci cu Franța, așa cum Ortelecan *(căzut la pămînt),* Pintea, Constantin *sau chiar cvasidebutantul* Podărescu *s-au arătat capabili in atitea alte partide...*

Laurențiu Dumănoiu, *unul dintre oamenii de bază ai naționalei noastre de volei calificată la Jocurile Olimpice de la Moscova, trăgind cu forță peste blocajul advers.* Foto : D. NEAGU

ÎN NUMAI 4 LUNI ! DE LA „BARIERE PSIHOLOGICE" ÎN TURNEELE OLIMPICE

● *Nu demult, ziarul nostru a dedicat două pagini speciale excelentei performanțe realizate de echipele reprezentative de volei ale țării noastre — calificarea pentru turneele olimpice de la Moscova, obținută, pentru unii, poate mai puțin așteptat, in dificilele intreceri de la Pernik (băieții) și Pazardjik (fetele). Dorim, din toată inima, consolidarea acestui succes și de aceea credem că, tocmai la această oră a satisfacțiilor, este bine să ne reamintim și de lunga perioadă in care jucătorii și jucătoarele noastre fruntașe au ratat, la alte mari competiții, victorii de prestigiu care au insemnat tot atitea poziții pierdute in ierarhia internațională a voleiului. Cel mai adesea, soarta unor meciuri decisive a fost hotărită in momente psihologice, in finalurile seturilor sau partidelor. Așa incit: cum s-a ajuns la aceste... bariere, de ce n-au putut fi ele depășite atita vreme ? Ne-am propus ca principal termen de comparație și analiză evoluția „tricolorilor" la campionatele europene de la Toulouse.*

NICOLAE SOTIR, antrenor emerit : **A existat, in primul rind, o cauză generală : pregătirea fizică insuficientă (lacună mai veche in voleiul nostru !) și, mai ales, o scăzută rezistență in sărituri. Anul trecut, in aprilie, peste 80 la sută dintre componenții lotului realizau valori sub cerințele voleiului de mare performanță — 60—70 cm de pe loc și 70—80 cm cu elan. Pină la europene procentele au crescut substanțial (70—80 cm și, respectiv, 90—100 cm), apropiindu-se de cele pe care le intilnim la marile echipe : Uniunea Sovietică, Polonia, Bulgaria, R. D. Germană, Iugoslavia și Cuba — formație de excepție la acest capitol. La fel de necesară era, insă, și rezistența psihică strins legată de rezistența de concurs, prin care se poate realiza și acea importantă constanță a execuțiilor diferitelor elemente tehnice la care fiecare jucător este solicitat — pe intreg parcursul partidei — atit in acțiunile de atac cit și in apărare. Or, tocmai această constanță n-a putut fi pusă la punct, ea a fost punctul nevralgic și... una din explicațiile principale ale infringerilor in partide in care aveam mari și reale șanse de victorie. De aceea s-a constatat și o eficiență redusă a concepției și stilului de joc, o stare emoțională excesivă, de inhibiție („n-am trecut de echipa Cehoslovaciei din 1972" !) și alte lipsuri.**

Consemnind aceste opinii, ne mai amintim... Am pierdut in 1979 meciul cu echipa Cehoslovaciei pentru că jucătorii noștri s-au considerat invinși incă din... vestiar. Am ratat calificarea in turneul final pentru că in partida cu formația Franței, in care ne era necesară o victoriei cu 3—1, am condus cu 2—1, am „cedat" psihic (2—2) pentru ca atunci cind miza dispăruse să jucăm excelent. Dar, odată cu miza, dispăruseră și șansele calificării...

FLORIN BALAIȘ, antrenor secund : **Scăderea potențialului de joc poate fi condiționată de mai mulți factori. Mă voi referi, in primul rind, la cel de ordin psihologic :**

— insuficienta incredere in valoarea personală sau in valoarea unor colegi de echipă, cunoașterea faptului că echipierii n-au incredere in ei ; o relaxare timpurie ; subaprecierea adversarului ; starea de inhibiție dominată de unele greșeli personale și ale coechipierilor ; pregătirea teoretică necorespunzătoare a jocului ; necunoașterea potențialului de joc al adversarului in finaluri (acțiuni surpriză) ; o slabă putere de luptă și concentrare ; neasumarea răspunderii personale la finalizare in momentele decisive ; microclimatul creat de antrenori și jucători. In continuare, citeva cuvinte despre factorul tehnico-tactic :

— finalurile de set sau de meci se pierd, in special, din cauza unui bagaj tehnico-tactic individual scăzut ; adoptarea unei tactici necorespunzătoare in atac sau apărare ; nerespectarea tacticii de joc solicitată de antrenori — indicații necorespunzătoare date de pe margine; schimbări neinspirate sau menținerea in teren a jucătorilor „căzuți" fizic și psihic. De asemenea, atit rezistența generală cit și cea specifică pot hotări decisiv finalurile de jocuri. Dealtfel, după modul in care se realizează pregătirea și indeplinirea acestor factori (fundamentul intregului proces de instruire) finalurile pot fi ciștigate sau pierdute !

Reluăm dialogul cu antrenorul emerit Nicolae Sotir :

Ca să ciștigăm, in extremis, cursa calificării olimpice am muncit mult, sportivi și antrenori. Am așezat, ca și la lotul feminin, procesul de pregătire pe baze științifice riguroase. A trebuit să facem și acel pas, intotdeauna greu dar necesar, de a renunța la cițiva jucători de renume care, insă, nu se mai puteau incadra unei concepții de joc rapid (Tutovan, Păușescu, Ion Aurelian). Am promovat tineri (Stoian, Căta, Mina) cu calități fizice și psihice care să le permită abordarea acestui joc de construcție, deplasare și execuție mult mai rapidă in teren. Toate aceste măsuri — și multe altele — au dus la victorie pentru că atit băieții cit și fetele au jucat, la turneele de calificare, cu exemplară hotărire, dirzenie, ambiție și dăruire, așa cum n-au făcut-o niciodată !

In loc de comentarii : succes deplin la Jocurile Olimpice.

VICTORIA POATE FI OBȚINUTĂ ÎN ULTIMELE MINUTE... DAR, CUM SE JOACĂ PÎNĂ ATUNCI ?

● *La „masa rotundă", e rindul baschetului. Nu vom vorbi despre echipa masculină din motive binecunoscute (o valoare redusă pe plan internațional). Așadar, despre fete... Dar, și ele, in 1978, la Konin (Polonia) pierd o mare șansă de afirmare. In meciul cu formația Franței — din grupa A — jucătoarele noastre conduc cu 73—70, cind mai erau doar 23 de secunde de joc, și, pe fondul unei blocări nervoase, pierd la un punct ! Am ales acest moment pentru o discuție de... ieri, de azi și, mai ales, de miine.*

GABRIEL POPESCU, secretar responsabil al federației de specialitate : **După campionatele europene de la Konin și Poznan — examen valoric important prin faptul că el se inscria la jumătatea ciclului olimpic — biroul federal a făcut o analiză exigentă in prezența tuturor antrenorilor divizionari A și, firește, a intregului lot de jucătoare. Au rezultat citeva cauze esențiale ale acestui insucces :**

1. Echipa nu a beneficiat de o pregătire atletică și robustețe specifice baschetului modern care se joacă la ora actuală pe plan internațional, doar mai puțin de jumătate dintre componentele lotului indeplinindu-și baremurile probelor de control la inceperea pregătirilor. Trebuie precizat că această stare de lucruri s-a datorat și faptului că la cluburi orientarea pregătirilor a fost, indeosebi, axată pe antrenamentele din sală, excluzindu-se aproape complet pregătirea atletică.

2. Bagajul tehnico-tactic ca și pregătirea fizică a jucătoarelor-pivot a fost sub cerințele participării și reprezentării la o competiție de o asemenea valoare. Cu excepția jucătoarei Mariana Andreescu-Bădinici, celelalte jucătoare-pivot n-au corespuns, la acel moment, exigențelor impuse de partidele susținute in cadrul campionatelor europene.

3. Jucătoarele noastre au dovedit o slabă capacitate de a evolua la adevărata lor valoare atit in meciurile cheie, decisive pentru configurația clasamentului, cit și in momentele cele mai importante ale unor jocuri echilibrate in care hotăritoare au fost puterea de concentrare, stăpinirea nervilor, mobilizarea și dăruirea.

Apreciem sinceritatea și fermitatea acestor opinii, dar ne manifestăm dorința de a cunoaște ce măsuri a intreprins forul de specialitate pentru ca asemenea „accidente" să nu se mai repete, pentru ca baschetul nostru feminin să revină in elita europeană și — de ce nu — să pătrundă in aceea olimpică. Fapt pentru care ii dăm, din nou, cuvintul invitatului nostru.

Federația a introdus, obligatoriu, efectuarea in ciclul săptăminal a unui antrenament in aer liber (fără minge) la toate echipele divizionare A, B-tineret și din divizia școlară și de juniori. S-a trecut la organizarea campionatului republican al Diviziei A intr-o formulă de desfășurare specifică marilor competiții internaționale, inlocuindu-se etapele săptăminale cu turnee de 3—4 zile in care echipele sint obligate să joace zilnic cite un meci la ore diferite. In aceeași ordine de idei menționez că a fost imbunătățit calendarul internațional, urmărindu-se indeosebi participarea la turnee de 6—8 jocuri cu parteneri cit mai valoroși. Lotul reprezentativ a fost completat cu jucătoare tinere, inzestrate cu calități fizice superioare (de exemplu Magdalena Pall de la C.S.Ș. Brașovia, componentă de bază a lotului). Ne-am convins că multe din carențele perioadei anterioare s-au datorat unei insuficiente pregătiri psihice, moral-volitive. Printre alte măsuri, am selectat materiale elaborate de Centrul de Cercetări științifice al C.N.E.F.S. care, impreună cu articolele publicate la rubrica „Dosarul psihologiei sportive" in ziarul „Sportul", au fost prelucrate și dezbătute cu intregul lot reprezentativ. In concluzie, ne-am străduit și ne străduim să evităm ratarea victoriei in ultimele minute sau secunde ale partidelor pe care le susținem. Dar, cel mai important este să nu ajungem in asemenea situații. Incercăm să-i convingem pe antrenori, pe toate sportivele că victoria trebuie obținută cu mult inainte de aceste finaluri care și nouă ne-au dat mult de furcă pină acum. Turneele din R. F. Germania și Finlanda ne-au arătat că se poate. Credem cu toată convingerea că acest lucru va fi posibil și la turneul mondial feminin de calificare pentru Jocurile Olimpice, care se va desfășura la Varna intre 5 și 15 mai cu participarea a nu mai puțin de 24 de echipe !

Intr-adevăr, cine vrea să reintre in elita baschetului mondial, să fie prezent la startul olimpic, trebuie să indrăznească !

Așadar, ce se desprinde din dezbaterile prilejuite de „masa rotundă" inițiată de ziarul nostru pe tema fructificării finalurilor competițiilor? In primul rind, faptul că DATORIA TUTUROR SPORTIVILOR ȘI ANTRENORILOR ESTE SĂ SE PREGĂTEASCĂ FĂRĂ RĂGAZ, LA CEL MAI INALT NIVEL AL EXIGENȚELOR ȘI AL POSIBILITĂȚILOR CREATE de științele ajutătoare, astfel incit să ajungă la un standing valoric superior. In condițiile in care pe plan mondial se află mai multe reprezentative de același nivel, atunci intervine necesitatea pregătirilor speciale pentru depășirea adversarului in ultima parte a intilnirilor. Desigur, teza aceasta este valabilă nu numai pentru disciplinele invitate la dezbatere, nu numai pentru jocuri sportive, ci pentru toate ramurile, pentru toți sportivii.

Sintetizind opiniile interlocutorilor noștri desprindem ca esențiale următoarele cerințe :

— PREGĂTIRE FIZICĂ GENERALĂ SUPERIOARĂ care să permită rezistența specifică ca suport pentru efortul limită din finaluri ;

— PREGĂTIRE TEHNICO-TACTICĂ ADECVATĂ unor situații specifice sfirșitului intilnirilor ; stăpinirea unor combinații tactice precise de finalizare, executate cu virtuozitate tehnică, in viteză și cu impetuozitate pentru obținerea punctului necesar ;

— O PREGĂTIRE PSIHOLOGICĂ in măsură să asigure echipei, in general, și sportivilor in special stăpinire de sine, luciditate, disciplină tactică de joc, creativitate și inventivitate, care să ducă la crearea personalității echipei ce nu cedează, la decizia unui jucător sau a unor jucători pentru fructificarea situației create, la asumarea responsabilității actului ce trebuie săvirșit — toate pe fondul acelui specific pe care-l prezintă jocurile sportive și anume participarea colectivă la joc, coeziune, spirit de intrajutorare, renunțarea la tendința de evidențiere personală in favoarea colectivului.

METODELE ȘI MIJLOACELE DE AJUNGERE LA NIVELUL NECESAR FRUCTIFICĂRII ȘANSEI IN FINALURI NU TREBUIE SĂ LE CĂUTAM IN ALTĂ PARTE, CI CHIAR IN MIȘCAREA NOASTRĂ SPORTIVĂ. Echipa națională de handbal oferă o suită de exemple, voleiul — cel masculin ca și cel feminin — ne arată și el in ultima evoluție susținută cu brio la turneele de calificare pentru Jocurile Olimpice cum trebuie pregătit acest important aspect al unei evoluții. Firește, nu numai aceste exemple sint edificatoare. Chiar rugbyul sau hocheiul, ca și alte discipline ne-au oferit de-a lungul anilor posibilitatea să remarcăm virtuțile componenților reprezentativelor naționale, posibilitățile lor de a se impune in situații limită.

Discuțiile organizate pe această temă au evidențiat insă și existența unor carențe in evoluția unor selecționate, carențe care au impietat asupra performanțelor. Reies lipsuri serioase in pregătirea tactică, o pregătire psihică adesea precară, infatuare după obținerea unor succese, relaxare prematură, o insuficientă pregătire fizică specifică etc. Fiecare dintre acestea — și, firește, cele arătate sint doar o mică parte dintr-o mai lungă listă de neajunsuri — își pune amprenta pe evoluțiile „tricolorilor" stopindu-i uneori in cursa spre performanțe de inaltă valoare.

Cauzele existenței acestor insuficiențe trebuie căutate, in primul rind, in activitatea desfășurată la cluburi. Incepind cu pregătirea juniorilor se manifestă, la acest nivel, neglijențe in insușirea unor deprinderi de ordin tehnic și tactic, procesul de instruire acordind rareori și importanța cuvenită pregătirii psihologice a sportivilor. La loturi, fie că se socotește tardivă insușirea acestor elemente decisive in obținerea performanței, fie că se ignorează importanța lor, federațiile de specialitate nu acționează nici ele cu suficientă fermitate.

Este evident că se impune reunirea tuturor forțelor pentru pregătirea multilaterală, complexă a sportivilor și a echipelor. Calendarul marilor competiții este foarte bogat — pentru o seamă de discipline el prevede participarea la Jocurile Olimpice — și nu este exclus ca obținerea unor performanțe să fie condiționată de pregătirea temeinică tocmai la aceste capitole. Astăzi, cind SPORTUL A AJUNS O ȘTIINȚĂ, există pentru toți sportivii, antrenorii și tehnicienii, obligația să acorde acestor elemente ponderea cuvenită. Mai ales pentru că dorința tuturor este realizarea unei contribuții superioare la permanenta imbogățire a tezaurului sportului românesc.

Dan GÂRLEȘTEANU
Hristache NAUM